

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА ГРЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом засідання
Вченої ради факультету
Іноземних мов
від 17.05.2023 № 8

ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

**з Новогрецької мови та практики перекладу
для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр»**

Освітньо-професійна програма «Переклад і міжкультурна комунікація
(новогрецька, англійська)»

Спеціальність «035 Філологія»

Спеціалізація «035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно)»

м. Київ, 2023 рік

Програма кваліфікаційного екзамену з Новогрецької мови та практики перекладу для студентів денної форми навчання ОС «Магістр» за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.081 Новогрецька мова та література (переклад включно), за освітньо-професійною програмою Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська).

Розробники:

Зав. кафедри, доцент кафедри грецької філології Лабецька Ю.Б.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри грецької філології

Протокол від “18” квітня 2023 року № 10

Завідувач кафедри грецької філології

_____ (Юлія ЛАБЕЦЬКА)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” 20__ року

Затверджено вченою радою факультету іноземних мов

Протокол від “17” травня 2023 року № 8

Голова _____ (Ганна ТРИФОНОВА)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ _____ ” 20__ року

© Ю.Б. Лабецька, 2023 рік

© МДУ, 2023 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Вимоги до знань і умінь, що мають продемонструвати випускники на кваліфікаційному іспиті	4
Структура екзаменаційного білету	5
Час підготовки до кваліфікаційного іспиту	5
Зміст кваліфікаційного іспиту	6
Шкала та критерії оцінювання	12
Список рекомендованої літератури	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підсумкова атестація випускників Маріупольського державного університету з новогрецької мови та практики перекладу є підсумковою формою перевірки і оцінки як практичної підготовки студентів факультету грецької філології освітнього ступеня «Магістр», так й рівня сформованості у студентів перекладацької компетенції, яка передбачає наявність концептуальних знань міжмовного, міжкультурного, дискурсно-комунікативного характеру, а також здатності реалізувати здобуті знання та вміння у майбутній професійній діяльності перекладача та викладача.

Для проведення кваліфікаційного іспиту організовується державна екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно наказом ректора і діє протягом календарного року. Робота державної комісії проводиться у терміни, передбачені навчальними планами університету.

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма кваліфікаційного іспиту з новогрецької мови та практики перекладу розрахована на студентів, які закінчують Маріупольський державний університет за денною формою навчання (освітній ступінь «Магістр»).

Вимоги до знань і умінь, що мають продемонструвати випускники на кваліфікаційному іспиті

Кваліфікаційний іспит з новогрецької мови та практики перекладу має на меті перевірку і оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладацької компетенції студентів, наявності у них знань основ теорії перекладу та умінь реалізувати ці знання при здійсненні перекладу письмового тексту та в усному двосторонньому перекладі, оскільки ці види роботи складають основу майбутньої професійної діяльності студентів.

На кваліфікаційному іспиті студенти-випускники повинні продемонструвати вільне володіння навичками та уміннями перекладацького аналізу тексту, письмового перекладу текстів суспільно-політичної тематики з української на новогрецьку мову та художніх текстів з новогрецької на українську мову на базі лексичного тематичного мінімуму, передбаченого програмними вимогами, знання теоретичних засад перекладу.

Випускники освітнього ступеня «Магістр» спеціальності «Переклад і міжкультурна комунікація (новогрецька, англійська)» факультету іноземних мов МДУ повинні володіти орфоепічною, лексичною та граматичною нормами основної іноземної та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи перекладача письмового тексту або тлумача, який здійснює двосторонній послідовний переклад.

За умов воєнного стану та дистанційного навчання кваліфікаційний іспит здійснюватиметься шляхом приєднання здобувачів до онлайн-зустрічі згідно з розкладом кваліфікаційних іспитів, проходження ідентифікації та підтвердження особи з подальшим виконанням тесту на навчальному порталі Moodle. Тест містить як закриті завдання, тобто множинного вибору, так і відкриті завдання, що передбачають надання розгорнутої відповіді. У разі виникнення проблем технічного порядку на порталі буде передбачено альтернативний спосіб складання іспиту в дистанційному форматі.

На кваліфікаційному іспиті здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати фаховий рівень володіння рідною (українською) та іноземною (новогрецькою) мовами у процесі перекладу художніх і нехудожніх типів текстів, а також вміння підбирати найкращий відповідник одиниці перекладу в цільовій мові з огляду на семантичні, лексико-граматичні, стилістичні, прагматичні та соціокультурні фактори.

Головною вимогою кваліфікаційного іспиту до рівня теоретичних знань студентів є володіння ними сукупністю сучасних наукових підходів щодо

здійснення перекладу, лексичної та граматичної системи української та іноземної мови.

Структура екзаменаційного білету

1. Να κάνετε την περιληπτική απόδοση (μετάφραση) του προτεινόμενου δημοσιογραφικού κειμένου από τα ουκρανικά στα ελληνικά (η περίληψη να είναι 150-200 λέξεις).
2. Να διαβάσετε το προτεινόμενο αυθεντικό λογοτεχνικό κείμενο και να κάνετε μετάφραση του αποσπάσματος του κειμένου στα ουκρανικά, στρέφοντας προσοχή στην απόδοση βασικών στοιχείων του ύφους του.
3. Να κάνετε τεστ γνώσεων πάνω στη θεωρία της μετάφρασης.

Час підготовки до кваліфікаційного іспиту

1. Перша частина іспиту – це виконання письмового перекладу з української мови на новогрецьку тексту за тематикою, що вивчалася протягом курсу (мова, література, культура та традиції держави іноземної мови, що вивчається, охорона навколишнього середовища, розвиток науки та техніки, інтеграція до ЄС, Греція та Кіпр у складі ЄС, освітні реформи та інтернаціоналізація освіти, освіта в умовах воєнного стану, роль ЗМІ у сучасному суспільстві, попит та пропозиція на ринку праці Греції та України) (30 хвилин).

2. Друга частина іспиту передбачає здійснення лінгвостилістичного та перекладацького аналізу автентичного художнього тексту новогрецькою мовою (як передумова подальшого перекладу) та переклад уривку тексту на українську мову, з урахуванням знань про літературну творчість найвідоміших грецьких письменників, що їх вивчали протягом курсу (30 хвилин).

3. Третя частина іспиту передбачає усне висловлювання новогрецькою мовою на запропоновану тему (підготовка – 5-10 хвилин).

Зміст кваліфікаційного іспиту

1) Тематика текстів для письмового перекладу з української на новогрецьку:

1. Τα εκπαιδευτικά συστήματα της Κύπρου και της Ουκρανίας. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
2. Η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ελλάδα και η Κύπρος ως κράτη-μέλη. Η πορεία της Ουκρανίας προς την Ευρώπη.
3. Μέσα μαζικής ενημέρωσης.
4. Καταναλωτική κοινωνία και ανθρώπινα αδιέξοδα.
5. Η παράδοση και ανάπτυξη της σύγχρονης κοινωνίας.
6. Κάθε εκπαιδευτικό σύστημα αντικατοπτρίζει τις κοινωνικές και πολιτικές αρχές ενός έθνους, είναι μια μικρογραφία της ίδιας της κοινωνίας. Ωστόσο, συχνά με τον τρόπο αυτό αναπαράγει τα στερεότυπα και τα αρνητικά κοινωνικά πρότυπα.
7. Το όραμα της ισχυρής ουκρανικής κοινωνίας του μέλλοντος κτίζεται πάνω στην βάση των παραδοσιακών κοινωνικών αξιών της Ουκρανίας και εμπλουτίζεται με νέα στοιχεία διατηρώντας τις αρχές της ανεκτικότητας, του διαλόγου και του σεβασμού κάθε διαφορετικής πολιτιστικής παράδοσης. Σε αυτήν την προσπάθεια η συνδρομή των Αποδήμων και των Ομογενών μας είναι ουσιαστική. Ο ρόλος της ουκρανικής διασποράς στον κόσμο.
8. Η σημασία της παράδοσης στην κοινωνία. Λόγοι κρίσης για τους οποίους χάνονται οι παραδόσεις στις μέρες μας. Οι προτάσεις σας για τη διαφύλαξη των παραδόσεων.
9. Ρόλος των γλωσσών κατα την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Το πρόβλημα των μειονοτικών γλωσσών με παραδείγματα.
10. Καθημερινό πια φαινόμενο αποτελούν δυστυχώς οι πολεμικές συγκρούσεις στη χώρα μας. Και ενώ ο ανθρώπινος πολιτισμός έχει προοδεύσει τόσο πολύ, η ειρήνη μένει ακόμα ένα πολυπόθητο αγαθό για όλη την υφήλιο. Βασικά αίτια και τρομερές συνέπειες του πολέμου γενικά ως φαινομένου, φιλειρηνικές συλλογικές δράσεις.
11. Η τηλεεκπαίδευση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εκπαίδευση δια ζώσης. Παρουσιάστε τους προσωπικούς σας προβληματισμούς σχετικά με το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η ηλεκτρονική τεχνολογία στο χώρο της εκπαίδευσης.
12. Ο ρόλος του διερμηνέα/μεταφραστή στον σύγχρονο κόσμο.

13. Οι χώροι θέασης και ακρόασης που δημιούργησε η ελληνική αρχαιότητα αποτελούν για πολλούς λόγους μια από τις πιο σημαντικές ομάδες μνημείων της παγκόσμιας πολιτισμικής κληρονομιάς.
14. Η αισιοδοξία έρχεται όταν κανείς αφήνει την ψυχή του να περιπλανηθεί χωρίς περιορισμούς και κανόνες. Οι στιγμές αυτές είναι όντως μοναδικές. Οι προκλήσεις της εποχής μας και για ο ρόλος της αισιοδοξίας στη ζωή μας.

2) Грецькі письменники, твори яких пропонуються для перекладу з новогрецької мови на українську:

1. Ν. Καζαντζάκης
2. Κ. Ουράνης
3. Α. Σαμαράκης
4. Γ. Μακρυγιάννης
5. Κ. Καβάφης
6. Κ. Παλαμάς
7. Γ. Θεοτοκάς
8. Γ. Ξενόπουλος
9. Π. Νιρβάνας
10. Π. Δέλτα
11. Ο. Ελύτης
12. Γ. Σεφέρης

3) Тематика для усного висловлювання:

1. Το Νόμπελ του Γιώργου Σεφέρη και η ομιλία στην απονομή για το Βραβείο Nobel Λογοτεχνίας 1963.
2. Οδυσσέας Ελύτης: Το Νόμπελ Λογοτεχνίας και η “πύρινη” ομιλία στη Σουηδική Ακαδημία του 1979.
3. Ο Κωνσταντίνος Καβάφης: ο ποιητής, το έργο και η εποχή του.
4. Παρουσίαση και ανάλυση ενός ποιήματος του Γ. Σεφέρη κατ’ επιλογή.
5. Παρουσίαση και ανάλυση ενός ποιήματος του Ο. Ελύτη κατ’ επιλογή.
6. Παρουσίαση και ανάλυση ενός ποιήματος του Κ. Καβάφη κατ’ επιλογή.
7. Ο Ν. Καζαντζάκης και το έργο του.

8. Ο / η αγαπημένος /-η μου Έλληνας / Ελληνίδα συγγραφέας και το έργο του / της.

9. Ο / η αγαπημένος /-η μου Κύπριος / Κύπρια συγγραφέας και το έργο του / της.

Шкала та критерії оцінювання

№	Вид діяльності	Критерії оцінювання	Кількість балів
1	Реферований переклад з української мови на новогрецьку	Адекватність перекладу; наявність помилок (змістовних, логічних, стилістичних, орфографічних, пунктуаційних); достовірність перекладу термінів; володіння засобами компресії тексту.	0-35
2	Письмовий переклад художнього тексту з новогрецької мови на українську	Адекватність перекладу; наявність помилок (змістовних, логічних, стилістичних, орфографічних, пунктуаційних); правильність визначення мовної домінанти ідіостилю письменника.	0-35
3.	Усне висловлювання	Здобувач володіє орфоепічними, лексичними, стилістичними та граматичними нормами новогрецької мови; демонструє навички структурування думки, вміння побачити головне і другорядне. Висновок сформульований грамотно й конкретно, послідовно впливає із попередніх міркувань, логічно пов'язаний із висунутою тезою.	0-30

Сума балів за всіма видами діяльності кваліфікаційного іспиту	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	добре
64-73	D	задовільно
60-63	E	задовільно
0-59	FX	незадовільно

Список рекомендованої літератури

1. Mackridge P. Η νεοελληνική γλώσσα / μετάφραση: Κ.Ν. Πετρόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2000.
2. Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α. Νεολογικός Δανεισμός της Νεοελληνικής. Θεσ/νίκη, 1994.
3. Αρβανιτάκης Κ. Επικοινωνήστε ελληνικά 2. Νέα Σύμρνη Αθήνα, 2004. Β' κύκλος. Θεσσαλονίκη, 1996.
4. Βαλσαμάκη-Τζεκάκη Φ. Τα νέα ελληνικά για ξένους. Θεσσαλονίκη, 1994. 390σ.
5. Βαλσαμάκη-Τζεκάκη Φ., Α. Χατζηπαναγιωτίδου και αλλ. Ελληνικά και Επιστήμη. Θεσ/νίκη, 1997.
6. Βαλσαμάκη-Τζεκάκη Φ., Χατζήπαναγιωτίδη Α. Τα ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα. Θεσσαλονίκη, 2003.
7. Ιορδανίδου Α. Τα ρήματα της νέας ελληνικής γλώσσας. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκι, 2006.
8. Κατσογιάννου Μ., Ευθυμίου Τ. Ελληνική Ορολογία. Έρευνα και Εφαρμογές. Εκδόσεις Καστανιώτης, Αθήνα, 2004.
9. Μότσιου Β. Στοιχεία λεξικολογίας. Εισαγωγή στη νεοελληνική λεξικολογία. Εκδόσεις Νεφέλη. Αθήνα, 1994.
10. Μπαμπινιώτης Γ. Ελληνική γλώσσα. Αθήνα, 1992.
11. Μπρίσιμη-Μαράκη Ρ. Νεοελληνική γραμματική. Κανόνες, πίνακες, ασκήσεις και βοηθητικό υλικό. Αθήνα: Έκδοση Καστανιώτη, 2002.
12. Νεοελληνική γραμματική της δημοτικής. Ανατύπωση της έκδοσης του ΟΕΣΒ με διορθώσεις. Θεσσαλονίκη, 1996.
13. Νεοελληνική γραμματική του Μανόλη Τριανταφυλλίδη. Οργανισμός εκδόσεως διδακτικών βιβλίων. Αθήνα, 1997.
14. Σαπφώ Τ., Χατζηπαναγιωτίδη Α. Νέα ελληνικά. Τ.2. Αθήνα, 1993.
15. Σημόπουλος Γ., Παθιάκη Ει., Τουρλής Γ. Ελληνικά Β'. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, 2021.
16. Συντακτικό της Νέας Ελληνικής. Α', Β' και Γ' γυμνασίου. Οργανισμός εκδόσεων διδακτικών βιβλίων. Αθήνα, 1995.

- 17.Τριανταφυλλίδου Λ., Κοκκινίδου Μ., Παντελόγλου Λ., Ελληνικά Στο Π + Φ 2. Εντατικά μαθήματα ελληνικών για το επίπεδο Β. Gutenberg, 2019.
- 18.Φιλίππакη-Warburton E. Εισαγωγή στη θεωρητική γλωσσολογία. Αθήνα, 1992.
- 19.Кобякова І. К. Навчати перекладу: навч. посіб. Суми: СумДУ, 2013.
- 20.Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: ВД "Професіонал", 2004.
- 21.Коптілов В. Теорія і практика перекладу. Київ: Юніверс, 2002.
- 22.Корунець І. В. Вступ до перекладознавства: підручник. Вінниця : Нова книга, 2008.
- 23.Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник / І. В. Корунець. –Вінниця: Нова Книга, 2003.
- 24.Корунець І.В. Теорія та практика перекладу. К., 2001.
- 25.Краснова Л. В. До проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору / Л. В. Краснова. Дрогобич: ТЗОВ «Вимір», 1997.
- 26.Непийвода Н.Ф. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). Київ, 1997.
- 27.Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας. Επίπεδο Β2'. Ν.Αντωνοπούλου. Θεσσαλονίκη, 2001.
- 28.Чередніченко О., Коваль Ю. Теорія і практика перекладу. Київ, 1995.

Словники

1. Н. Клименко, О. Пономарів, А. Савенко. Українсько-новогрецький словник. Київ: Вид-во «Укр. енциклопедія» імені М. П. Бажана, 2008.
2. Клименко Н.Ф., Пономарів О.Д., Чернухін Є.К. Новогрецько-український словник. 2-е видання. Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2005.
3. Хориков И.П.. Новогреческо-русский словарь. М.: 1994.
4. Καμπάνα Π. Μονотονικό Λεξικό της δημοτικής. Ορθογραφικό. Ερμηνευτικό. Ετυμολογικό. Αθήνα, 1982. 826 σ.

5. Κριαράς Εμμ. Νέο ελληνικό λεξικό της σύγχρονης δημοτικής γλώσσας. Γραπτής και προφορικής. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1995. 1586 σ.
6. Λεξικό όρων Οικονομίας & διοίκησης. Αγγλο-ελληνικό & ελληνο-αγγλικό (με λεπτομερείς επεξηγήσεις). Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Φλώρος, 894 σ.
7. MEIZON, Ελληνικό λεξικό.

Перелік CD та аудіо матеріалів

1. Λογομάθεια + (1) σειρά μαθημάτων Ελληνικής γλώσσας.
2. Λογομάθεια + (2) σειρά μαθημάτων Ελληνικής γλώσσας.
3. Λογομάθεια + (2) σειρά μαθημάτων Ελληνικής γλώσσας.
4. Διάφορα ελληνικά (1).
5. Διάφορα ελληνικά (2).
6. Διάφορα ελληνικά (3).
7. Ελληνικά τώρα 2+2.
8. Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα Χρήστου Γ. Σιόντη.
9. Ταξίδια στην Ελλάδα. Ελληνικά για ξένους. Β' επίπεδο.
10. Аудіокурс «Ελληνικά για ξένους».
11. Аудіокурс «Μαθαίνω την ελληνική γλώσσα».
12. Аудіокурс «Ελληνικά ως δεύτερη γλώσσα».
13. Аудіокурс «Επικοινωνήστε ελληνικά».
14. Аудіокурс «Ελληνικά κείμενα και γραπτές ασκήσεις».
15. Аудіокурс «Linguaphone» 1-10.